

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE
ČELUSTNÁ ORTOPÉDIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Čelustná ortopédia je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá prevenciou, profylaxiou a terapiou anomálneho postavenia zubov, čelústí a medzičelustných vzťahov.
2. Špecializačné štúdium trvá tri roky.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na
 - a) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore zubné lekárstvo alebo
 - b) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore stomatológia vrátane špecializácie v špecializačnom odbore stomatológia.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

A. Rozsah teoretických vedomostí

1. základy anatómie, fyziológie orofaciálnej sústavy,
2. základy lekárskej genetiky v aplikácii na odbor,
3. embryonálny vývoj orofaciálnej sústavy, etiológia čelustnoortopedických anomálií, vznik rázštepov a iných vrodených malformácií tváre,
4. vývin normálnej oklúzie od narodenia po dospelosť, variácie tohto vývinu, anomálie počtu, veľkosti, tvaru a polohy zubov, anomálie medzičelustných vzťahov,
5. histológia tkanív tváre a chrupu, vývin kostí, chrupavky, zuba, svalu, pohyb zuba a tkanivové zmeny s nim spojené, mechanizmus resorbcie koreňov,
6. bioštatistika, metodológia štatistiky, zhodnotenie validity záverov vo vedeckých prácach,
7. psychologické a etické aspekty čelustnoortopedickej liečby u detí, mládeže a dospelých,
8. normálna a abnormálna funkcia temporomandibulárneho kĺbu (TMK), fyziologické a patologické zmeny TMK,
9. epidemiológia výskytu čelustnoortopedických anomálií, princípy epidemiologických šetrení, validita indexov určujúcich potrebu liečby,

10. röntgenologické techniky a ich vyhodnocovanie, analýza kefalometrickej snímky,
11. tendencie k recidíve anomálií, indikácie, konštrukcie a používanie snímateľných aparátov a funkčných aparátov, palatálnych a línquálnych oblúkov, rôznych extraorálnych ťahov a aparátov, indikácie a aplikácia fixných aparátov,
12. multidisciplinárny prístup k liečbe rászštepov perí, čeľustí a podnebia,
13. indikácie a kontraindikácie čeľustnoortopedickej liečby u pacientov s oslabeným arodontom,
14. prevencia v čeľustnej ortopédii,
15. základy farmakoterapeutických postupov,
16. hygienicko-epidemiologický režim v ambulancii čeľustnej ortopédie,
17. ergonomické a právne aspekty práce čeľustného ortopéda,
18. zásady spolupráce s inými medicínskymi odbormi,
19. manažment čeľustnoortopedickej ambulancie,
20. právne predpisy, ktoré sa vzťahujú na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	kompletné vyšetrenie pacienta s ortodontickou anomáliou: analýza modelov, rtg. snímky, stanovenie rastovej fázy a návrh liečebného plánu	100
2.	liečba pacienta s ortodontickou anomáliou snímateľným aparátom	30
3.	liečba pacienta s ortodontickou anomáliou fixným aparátom	30
4.	použitie extraorálneho ťahu	5
5.	kontrola a úprava ortodontického aparátu počas liečby (napruženie fixného alebo vybrúsenie a napruženie snímateľného)	300
6.	ukončenie liečby, odstránenie fixného aparátu, nasadenie retenčného aparátu (snímateľného alebo fixného retaineru)	30
7.	analýza röntgenologickej snímky (ortopantogram, intraorálny)	60
8.	analýza diaľkovej snímky a interpretácia výsledkov	60
9.	poučenie pacienta o hygiene ústnej dutiny pred a počas čeľustnoortopedickej liečby	60

B. Praktické skúsenosti

1. identifikovanie a popísanie stavu chrupu v zmysle fyziológie a patológie, diagnostikovanie patologických zmien na rtg. snímkach, popisovanie morfológie hlavy podľa kefalogramu, prekreslenie hlavných štruktúr z kefalogramu v norma lateralis a frontalis, vykonanie niektorých kefalometrických diagnostických analýz, interpretovanie biologicky správnych odchýliek pri jednotlivých meraniach na snímke,
2. inštruovanie pacienta ako vykonávať optimálnu orálnu hygienu pred a pri aplikácii čeľustných aparátov, diagnostikovanie pred liečbou rizikových pacientov vzhľadom na demineralizáciu skloviny a gingivitídy v priebehu čeľustnej ortopedickej liečby,
3. výber materiálu na čeľustnoortopedický aparát (drôty, zámky) podľa požadovaných účinkov a vlastností, určenie účinku síl produkovaných rôznymi čeľustnoortopedickými aparátmi, určenie účinku ortopedických síl,
4. podrobné klinické vyšetrenie, určenie maximálnej interkuspidácie a základnej polohy sánky, urobienie kvalitných odtlačkov chrupu s maximálnou reprodukciou alveolárnych výbežkov, registrácia tvárovým oblúkom a zamontovanie modelov do artikulátora, zhotoviť dobré intra a extraorálne fotografie, zhotoviť dobré rtg. snímky na čeľustnoortopedické účely,
5. vykonanie predbežných diagnostických zhodnotení a klasifikácie pri čeľustnoortopedickej konzultácii pacienta, poskytnutie rady pri konzultácii vzhľadom na vhodnosť liečby,
6. dosiahnutie správneho diagnostického vyhodnotenia na základe anamnestických údajov, vyšetrenia pacienta, modelov chrupu (vrátane dg. "setup"), röntgenologické snímky, efalogramu, fotografií,
7. určenie liečebného plánu pre rôzne typy čeľustných ortopedických a dentofaciálnych anomálií, vrátane stratégie liečby a retencie, terapeutických prostriedkov, časového určenia, prognózy a odhadovanej dĺžky liečby, prognózovanie pravdepodobného vplyvu na vývin tváre a chrupu keď nebude vykonaná žiadna čeľustnoortopedická liečba, definovanie cieľov liečby,
8. vykonanie rastovej analýzy na dvoch časovo vzdialených kefalogramoch toho istého pacienta, určenie zmien spôsobených liečbou,
9. zhotovenie a vykonanie opravy snímateľných aparátov, zhotovenie a používanie palatálnych a linguálnych oblúkov, aparátov na ruptúru podnebného švu, práca s aspoň jedným typom fixného aparátu, schopnosť ohýbania typických a atypických ohybov na drôtených oblúkoch, zhotovenie typických retenčných aparátov.

Oddiel 2

A. Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. **Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou.** Pre špecializačnú skúšku si zubný lekár pripraví kompletnú dokumentáciu ôsmich liečených pacientov. Dokumentácia bude úplná s písaným komentárom k problematike a k priebehu liečby

Súčasťou splnenia podmienok je absolvovanie KPP – Kurzu právnych predpisov v zdravotníctve.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

A. Oddelenie čelústnej ortopédie výučbového zdravotníckeho zariadenia vzdelávacej ustanovizne **36 mesiacov**, z toho na oddelení maxilofaciálnej chirurgie jeden mesiac.

ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN PRAKTICKÝCH ZRUČNOSTÍ

v odbore čeľustná ortopédia, z. p. zubný lekár

Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh – **36 mesiacov**:

<p>1.</p>	<p>Oddelenie čeľustnej ortopédie výučbového zdravotníckeho zariadenia vzdelávacej ustanovizne UPJŠ LF:</p> <p><u>povinne:</u></p> <p><i>KSaMFCH UPJŠ LF a UN LP Košice – MDDr. Eleonóra Ivančová, PhD., MHA., MDDr. Juraj Bánovčin, PhD., MUDr. Richard Šilla.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>alebo</i></p> <p><i>Stomatologická klinika UPJŠ LF a UN LP Košice -)MUDr. Jana Surovková, MDDr. Gabriela Verbová, PhD., MPH.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>alebo</i></p> <p><i>KSaMFCH UPJŠ LF a Akadémia Košice, n.o. - MUDr. Lucia Kyjovská Eötvöšová, MUDr. Janka Jenčová, PhD., MUDr. Adriána Petrášová, PhD.</i></p>	<p>35 mesiacov</p>
<p>2.</p>	<p>Oddelenie maxilofaciálnej chirurgie UPJŠ LF:</p> <p><u>povinne:</u></p> <p><i>KSaMFCH UPJŠ LF a UN LP Košice – MUDr. Peter Kizek, PhD., MHA, MPH</i></p> <p style="text-align: center;"><i>alebo</i></p> <p><i>Stomatologická klinika UPJŠ LF a UN LP Košice – MUDr. Lívia Sladká, PhD., MHA</i></p> <p style="text-align: center;"><i>alebo</i></p> <p>Klinika stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie, Špecializovaná nemocnica pre choroby hlavy a krku Akadémia Košice, n.o. <i>- Dr. h. c. prof. MUDr. Andrej Jenča, CSc., MPH</i></p>	<p>1 mesiac</p>

Súčasťou splnenia podmienok je absolvovanie KPP – Kurzu právnych predpisov v zdravotníctve. .

KPP – Kurz právnych predpisov – MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD.

JUDr. Ivan Humeník, PhD.

MUDr. JUDr. Peter Firment